

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ,
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ І ТУРИЗМУ
Кафедра управління персоналом та економіки праці

ІНВЕСТИВАННЯ
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

щодо самостійної та індивідуальної роботи
для студентів всіх спеціальностей
і форм навчання

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри управління
персоналом та економіки праці
Протокол № 7 від 17.01.2019 р.

Чернігів 2019

Інвестування. Методичні вказівки щодо самостійної та індивідуальної роботи для студентів всіх спеціальностей і форм навчання / Укл. Забаштанський М.М., Савченко В.Ф., Борисенко Л.І. – Чернігів: ЧНТУ, 2019. – 27 с.

Укладачі: ЗАБАШТАНСЬКИЙ МАКСИМ МИКОЛАЙОВИЧ, доктор економічних наук, професор кафедри управління персоналом та економіки праці
САВЧЕНКО ВОЛОДИМИР ФЕДОРОВИЧ, доктор економічних наук, професор кафедри управління персоналом та економіки праці
БОРИСЕНКО ЛЮДМИЛА ІВАНІВНА, старший викладач кафедри управління персоналом та економіки праці

Відповідальний за випуск: САВЧЕНКО ВОЛОДИМИР ФЕДОРОВИЧ, професор кафедри управління персоналом та економіки праці, доктор економічних наук, професор

Рецензент: ЖИДОК ВІКТОРІЯ ВІКТОРІВНА, завідувач кафедри маркетингу, PR-технологій та логістики Чернігівського національного технологічного університету, кандидат економічних наук, доцент

ЗМІСТ

1	Мета та завдання навчальної дисципліни.....	4
2	Програма навчальної дисципліни.....	5
3	Структура навчальної дисципліни.....	8
4	Теми практичних занять.....	9
5	Самостійна робота.....	9
6	Індивідуальні завдання.....	9
7	Завдання для самостійного вивчення дисципліни.....	10
8	Методи навчання.....	18
9	Методи контролю.....	18
10	Критерії оцінювання.....	19
11	Розподіл балів, які отримують студенти.....	20
12	Мінімальні вимоги до знань та вмінь.....	21
13	Питання до заліку (екзамену) з курсу «Інвестування».....	22
14	Рекомендована література.....	24
15	Інформаційні ресурси.....	27

1 Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Інвестування» полягає у вивченні теоретичних засад інвестування та виробленні у студентів практичних навичок аналізу інвестиційного ринку, обґрунтуванні доцільності і оцінці ефективності різних форм інвестицій, формуванні інвестиційного портфеля. Крім того, студент повинен отримати уяву про інвестиційний клімат в Україні і основи правового регулювання різних напрямків інвестиційної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

Наукові та практичні **завдання** вивчення даного курсу полягають у такому:

- розгляд предмету та методології вивчення курсу;
- вивчення основних понять, категорій, законів, що регулюють процес інвестування;
- освоєння регулювання інвестиційної діяльності;
- оволодіння інвестиційними інструментами;
- вивчення закономірностей функціонування ринку інвестицій;
- вивчення основ іноземного інвестування;
- вивчення механізму інвестування та інструментів фондового ринку;
- розгляд основ формування інвестиційного портфеля.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: принципи та методи фінансового забезпечення інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання; зміст фінансових операцій, пов'язаних із залученням та розміщенням інвестиційних ресурсів; методичні підходи до оцінки вартості довгострокових фінансових інвестицій; організаційно-методичні засади основ іноземного інвестування; методики оцінки інвестиційних якостей і ефективності реальних інвестицій.

вміти: самостійно обґрунтувати доцільність різних форм інвестування, аналізувати їх економічну ефективність, визначати необхідний обсяг інвестиційних ресурсів, оцінювати інвестиційний ризик, порівнювати інвестиційну привабливість реальних проектів і інструментів фондового ринку, розраховувати економічний ефект від здійснення інвестиційних операцій.

2 Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Роль інвестування у фінансовому забезпеченні суб'єктів господарювання

Тема 1 СУТНІСТЬ ТА ФОРМИ ІНВЕСТУВАННЯ

Предмет і задачі курсу «Інвестування». Місце курсу в системі економічних наук. Зв'язок курсу з іншими дисциплінами навчального плану. Методологія вивчення курсу.

Економічна сутність інвестування. Об'єкти і суб'єкти інвестування. Роль інвестування у розширеному відтворенні. Кругообіг інвестицій. Валові і чисті інвестиції. Ефект інвестиційного мультиплікатора.

Класифікація інвестицій у залежності від об'єктів вкладання коштів, характеру участі в інвестуванні, спрямованості дій, періоду інвестування, форм власності, регіональної ознаки.

Тема 2 РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Законодавчі акти, що визначають правові засади інвестування. Права і обов'язки інвестора.

Механізм регулювання інвестиційної діяльності. Функції ринкового саморегулювання інвестиційних процесів. Функції державного регулювання інвестиційної діяльності. Суть економічних методів державного регулювання інвестиційної сфери.

Зміст основних форм правового регулювання інвестиційної діяльності: регулювання сфер і об'єктів інвестування; податкове регулювання; надання фінансової допомоги і проведення відповідної кредитної політики; регулювання участі інвесторів у приватизації; регулювання фінансових інвестицій; експертиза інвестиційних проектів, захист інвестицій; регулювання умов інвестування за межі держави.

Тема 3 ІНВЕСТИЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ

Майбутня і теперішня вартість інвестованого капіталу. Методика визначення інвестиційного доходу шляхом простих і складних процесів. Вплив інфляції на суму інвестиційного доходу.

Сутність інвестиційного ризику. Фактори, що обумовлюють інвестиційні ризики. Показники оцінки інвестиційних ризиків. Методи виміру ризику. Премія за ризик.

Поняття ліквідності інвестицій. Оцінка інвестицій у залежності від часу, потрібного для їх трансформації у грошові кошти. Рівень фінансових втрат. Додатковий інвестиційний дохід або премія за ліквідність.

Показники ефективності інвестицій. Методика визначення чистої теперішньої вартості, індексу прибутковості, внутрішньої норми прибутковості, періоду окупності інвестицій.

Змістовий модуль 2 Інвестиційна діяльність

Тема 4 РИНОК ОБ'ЄКТІВ ІНВЕСТУВАННЯ

Поняття інвестиційного ринку. Склад інвестиційного ринку. Характеристика його основних сегментів і ринку прямих капіталовкладень, ринку об'єктів, що приватизуються, ринку нерухомості, фондового ринку, грошового ринку.

Суть та склад інфраструктури інвестиційного ринку. Функції посередників на інвестиційному ринку. Місце інституціональних інвесторів у інфраструктурі інвестиційного ринку. Біржі, аукціони, тендери як організаційні форми оптової реалізації інвестиційних товарів.

Характеристика стану інвестиційного ринку та інвестиційного клімату України на макрорівні. Оцінка інвестиційної привабливості окремих галузей і сфер діяльності.

Оцінка інвестиційної привабливості регіонів України. Критерії та показники інвестиційної привабливості окремих підприємств.

Тема 5 ІНВЕСТИЦІЙНІ РЕСУРСИ

Поняття інвестиційних ресурсів. Визначення потреби в інвестиційних ресурсах. Джерела формування інвестиційних ресурсів: власні, позикові, залучені. Переваги і недоліки окремих джерел фінансування інвестицій.

Методи фінансування інвестицій: повне самофінансування, акціонування, кредитне фінансування, лізинг, селенг, змішане фінансування.

Сфера застосування окремих методів фінансування інвестицій. Проектне фінансування: з повним регресом на позичальника, без регресу на позичальника, з обмеженим регресом на позичальника.

Оптимізація структури джерел формування інвестиційних ресурсів. Вартість капіталу. Врахування ефекту фінансового лівериджу при формуванні структури інвестиційного капіталу.

Роль агенцій з питань просування інвестицій. Причини зниження інвестиційної активності. Роль держави в інвестиційних процесах. Шляхи активізації інвестування в Україні.

Тема 6 ОСНОВИ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Переваги та недоліки залучення іноземного капіталу в економіку України. Аналіз соціально-економічних досягнень країн розвинутої економіки в питаннях залучення та функціонування іноземного капіталу.

Методи залучення іноземних інвестицій. Основні вимоги при встановленні податкових пільг, наданні кредитів, субсидій і позик, забезпеченні інформаційної підтримки.

Стратегія залучення іноземних інвестицій. Законодавча база щодо інвестування. Передумови інвестиційної активності. Визначення балансу взаємних інтересів.

Система державного регулювання інвестиційних процесів. Створення сучасної інфраструктури як необхідного атрибуту міжнародної інвестиційної діяльності. Механізм залучення іноземного капіталу.

Змістовий модуль 3 Фондові інструменти ринку цінних паперів

Тема 7 МЕХАНІЗМ ІНВЕСТУВАННЯ ТА ІНСТРУМЕНТИ ФОНДОВОГО РИНКУ

Цілі та принципи фінансового інвестування. Основні фондові інструменти ринку цінних паперів України. Принципи та методи оцінки інвестиційних якостей окремих фондових інструментів. Форми рейтингової оцінки інвестиційних якостей акцій, облігацій та інших цінних паперів.

Техніка фінансового інвестування на первинному і вторинному ринках цінних паперів. Особливості прямого фінансового інвестування. Організація фінансового інвестування через посередників.

Учасники та інструменти ринку цінних паперів. Завдання фондових бірж. Особливості механізму фінансового інвестування в інвестиційних фондах та інвестиційних компаніях. Правове регулювання фінансових інвестицій, здійснюваних інвестиційними фондами і інвестиційними компаніями. Формування інвестиційної політики інвестиційного фонду та інвестиційної компанії.

Тема 8 ОСНОВИ ПОРТФЕЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Поняття інвестиційного портфеля, мета і задачі його формування. Типи інвестиційних портфелів, їх характеристика. Принципи і послідовність формування інвестиційного портфеля.

Особливості формування портфеля реальних інвестиційних проектів. Методи оцінки, ранжування і відбору окремих інвестиційних проектів. Оцінка портфеля реальних інвестиційних проектів за критеріями ефективності, ризику та ліквідності.

Особливості формування портфеля цінних паперів. Основні фактори, що враховуються при формуванні портфеля акцій, інвестиційних сертифікатів, облігацій і ощадних сертифікатів. Оцінка портфеля цінних паперів за критеріями доходності, ризику і ліквідності.

Стратегії портфельного інвестування. Зміст типових портфельних стратегій. Портфельні стратегії у вітчизняних і західних умовах інвестування. Портфельні стратегії в залежності від рівня банківської процентної ставки.

3 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин для денної форми навчання			
		Всього	У тому числі		
			Лек.	Прак.	С.р.с.
Змістовий модуль 1. Роль інвестування у фінансовому забезпеченні суб'єктів господарювання					
1.	Сутність та форми інвестування	9	2	-	7
2.	Регулювання інвестиційної діяльності	11	2	2	7
3.	Інвестиційні інструменти	10	2	2	6
	Разом за змістовим модулем 1	30	6	4	20
Змістовий модуль 2. Інвестиційна діяльність					
4.	Ринок об'єктів інвестування	10	2	2	6
5.	Інвестиційні ресурси	10	2	2	6
6.	Основи іноземного інвестування	10	2	2	6
	Разом за змістовим модулем 2	30	6	6	18
Змістовий модуль 3. Фондові інструменти ринку цінних паперів					
7.	Механізм інвестування та інструменти фондового ринку	15	2	2	11
8.	Основи портфельного інвестування	15	2	2	11
	Разом за змістовим модулем 3	30	4	4	22
	Усього годин за дисципліну	90	16	14	60

4 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Регулювання інвестиційної діяльності	2
2.	Інвестиційні інструменти	2
3.	Ринок об'єктів інвестування	2
4.	Інвестиційні ресурси	2
5.	Основи іноземного інвестування	2
6.	Механізм інвестування та інструменти фондового ринку	2
7.	Основи портфельного інвестування	2
Разом		14

5 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сутність та форми інвестування	7
2.	Регулювання інвестиційної діяльності	7
3.	Інвестиційні інструменти	7
4.	Ринок об'єктів інвестування	7
5.	Інвестиційні ресурси	8
6.	Основи іноземного інвестування	8
7.	Механізм інвестування та інструменти фондового ринку	8
8.	Основи портфельного інвестування	8
Разом		60

6 Індивідуальні завдання

Робочим планом передбачено виконання індивідуальних завдань у вигляді реферату та розрахункової роботи, коли студенти, базуючись на теоретико-практичних засадах, на конкретних прикладах здійснюють аналіз інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання, а також визначають реальну вартість інвестиційних ресурсів з урахуванням впливу фактору часу.

Метою розрахункової роботи є перевірка засвоєння студентами знань та вміння самостійно вирішувати прості задачі.

7 Завдання для самостійного вивчення дисципліни

Змістовий модуль 1 Роль інвестування у фінансовому забезпеченні суб'єктів господарювання

Тема 1 СУТНІСТЬ ТА ФОРМИ ІНВЕСТУВАННЯ

Завдання для індивідуальної роботи студентів і підготовки до семінарських занять

1. Визначте мету та головні завдання дисципліни.
2. Охарактеризуйте термін «інвестиції» та його значення у широкому розумінні.
3. Які основні положення викладені в Законі України «Про інвестиційну діяльність»?
4. Які цінності і права розуміються під терміном «інвестиції»?
5. Назвіть типові помилки в трактуванні інвестицій.
6. Яким чином процеси вкладення капіталу і отримання прибутку можуть не співпадати в часі?
7. Надайте характеристику валових та чистих інвестицій.
8. Охарактеризуйте модель мультиплікатора, запропоновану Дж. Кейсом.
9. Які фактори впливають на прийняття рішень про розміщення інвестицій?
10. З'ясуйте базові стратегії, які вибирає керівництво підприємства в залежності від стадії його життєвого циклу.
11. Надайте класифікацію інвестицій в найбільш узагальненому вигляді.
12. На які основні види поділяються інвестиції?
13. Роз'ясніть розподіл інвестицій по відношенню до об'єктів вкладення коштів та за характером участі в інвестиційному процесі.
14. Яким чином інвестиції розглядаються у регіональному аспекті, за періодами інвестування та по формах власності?
15. Роз'ясніть поділ інвестицій за ступенем ризику.
16. Покажіть критерії оцінки ступеня ризику.
17. В яких формах інвестицій може здійснюватися відтворення?

Тематика рефератів та контрольних робіт

1. Мета та головні завдання інвестування і відповідної навчальної дисципліни.
2. Економічна сутність інвестиційних процесів.
3. Розширене відтворення через інвестиційне забезпечення.
4. Підвищення інвестиційної привабливості підприємств і організацій.

5. Переваги і недоліки короткострокового та довгострокового інвестування.

Тема 2 РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Завдання для індивідуальної роботи студентів і підготовки до семінарських занять

1. Назвіть форми державного регулювання інвестиційної діяльності.
2. Яким шляхом здійснюється регулювання умов інвестиційної діяльності?
3. Охарактеризуйте методи державного регулювання інвестиційної діяльності.
4. Назовіть загальні та допоміжні функції управління інвестиційною діяльністю.
5. З'ясуйте спеціальні функції державного управління інвестиційною діяльністю.
6. Визначте основні принципи державного регулювання інвестиційної діяльності.
7. Що може входити до складу об'єктів інвестиційної діяльності?
8. Надайте інформацію щодо суб'єктів (інвесторів та учасників) інвестиційної діяльності.
9. Які права суб'єктів інвестиційної діяльності ви можете назвати?
10. Назвіть обов'язки суб'єктів інвестиційної діяльності.
11. Яким чином здійснюється захист інвестицій?
12. Коли вирішуються спірні питання та відшкодовуються збитки?
13. Охарактеризуйте правову систему України щодо інвестицій.
14. Які основні законодавчі та нормативні акти визначають загальний режим правового регулювання?
15. Чим регулюються іноземні інвестиції в Україні?
16. Який закон регулює приватизацію майна державних підприємств?
17. Покажіть законодавче регулювання інвестицій в цінні папери.
18. Що гарантує правовий статус індивідуальних та інституційних інвесторів?
19. Яким шляхом здійснюється регулювання умов інвестиційної діяльності?
20. На базі яких документів приймаються рішення щодо державних інвестицій?

Тематика рефератів та контрольних робіт

1. Державне регулювання інвестиційної діяльності.
2. Методи державного регулювання залучення інвестицій.

3. Основні принципи державного регулювання інвестиційної діяльності.
4. Об'єкти та суб'єкти інвестиційної діяльності.
5. Правові засади інвестиційної діяльності.

Тема 3 ІНВЕСТИЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ

Завдання для індивідуальної роботи студентів і підготовки до семінарських занять

1. Надайте визначення реальної вартості інвестиційного доходу методами нарощення та дисконтування.
2. Охарактеризуйте інвестиційний взагалі, а також політичний, правовий та загальноекономічний ризику.
3. Які помилки поєднує в собі технічний ризик?
4. З чим пов'язаний фінансовий ризик інвесторів?
5. Коли виникає маркетинговий ризик?
6. Розробку яких питань охоплює екологічний ризик?
7. Назвіть засоби зниження ризику.
8. В чому полягає ідентифікація фінансових ризиків?
9. Яким чином встановлюються потенційні зони фінансових ризиків?
10. З'ясуйте сферу використання економіко-статистичних та розрахунково-аналітичних методів оцінки ризику.
11. На чому базуються експертні методи оцінки ризику?
12. Роз'ясніть суть аналогових методів оцінки ризику?
13. Зробіть оцінку ліквідності інвестицій за часом їх трансформації в грошові кошти.
14. Оцініть інвестиційну ліквідність в залежності від строку реалізації об'єктів інвестування.
15. Які кошти входять до фінансових втрат і затрат інвестора?
16. Які принципи використовуються у світовій практиці при оцінці ефективності реальних інвестицій?
17. Вкажіть три групи методів оцінки ефективності реалізації інвестицій, які використовуються на практиці.
18. Які види оцінки ефективності інвестицій ви знаєте?
19. Надайте інструментарій фінансової оцінки інвестиційного проекту.
20. Які сценарії розглядаються для аналізу ймовірності здійснення проекту?

Тематика рефератів та контрольних робіт

1. Активізація інвестиційних процесів в Україні.
2. Ризики інвестування суб'єктів господарювання.
3. Ефективність реальних інвестицій в країні.

4. Інструментарій фінансової оцінки інвестиційного проекту.
5. Шляхи реалізації інвестиційних проектів.

Змістовий модуль 2 Інвестиційна діяльність

Тема 4 РИНОК ОБ'ЄКТІВ ІНВЕСТУВАННЯ

Завдання для індивідуальної роботи студентів і підготовки до семінарських занять

1. Роз'ясніть ринковий механізм дії ціни рівноваги.
2. Охарактеризуйте інвестиційний ринок та його кон'юнктуру.
3. Які фактори впливають на обсяги інвестицій і яким чином?
4. Надайте класифікацію інвестиційних ринків за об'єктами, видами та організаційними формами.
5. Прокласифікуйте інвестиційні ринки за регіональною ознакою, терміновістю угод, періодом та умовами обігу фінансів.
6. Назовіть державні інструменти, що здійснюють регулювання інвестиційного ринку.
7. На які групи розділяються основні учасники інвестиційного ринку?
8. Які учасники інвестиційного ринку здійснюють допоміжні функції і в чому вони полягають?
9. Визначте завдання інвестиційних посередників.
10. Надайте інформацію щодо діяльності брокерів на інвестиційному ринку.
11. Які функції Міністерства економіки і торгівлі України, Фонду державного майна та Міністерства зовнішніх економічних зв'язків на інвестиційному ринку?
12. В чому полягають інвестиційні функції Національного банку України та Української державної кредитно-інвестиційної компанії?
13. Які фактори впливають на інвестиційний клімат в державі?
14. Від чого залежить макроекономічний стан інвестиційного ринку?
15. Охарактеризуйте інвестиційний потенціал та його проблеми в Україні.
16. Яким чином здійснюється вибір галузевих напрямів інвестування?
17. В чому заключається інвестиційна привабливість регіонів?
18. Здійсніть розподіл регіонів України за показниками інвестиційного ринку.

Тематика рефератів та контрольних робіт

1. Інфраструктура інвестиційного ринку в Україні.
2. Зарубіжний досвід розвитку ринку об'єктів інвестування.
3. Функції учасників інвестиційного ринку.

4. Стан інвестиційного ринку в державі.
5. Інвестиційна привабливість регіонів України.

Тема 5. ІНВЕСТИЦІЙНІ РЕСУРСИ

Завдання для індивідуальної роботи студентів і підготовки до семінарських занять

1. Охарактеризуйте інвестиції в основні засоби та нематеріальні активи.
2. Що передбачають інвестиції в оборотні кошти?
3. З'ясуйте роль поточних інвестицій.
4. Надайте принципи формування інвестиційних ресурсів.
5. Назвіть джерела фінансових ресурсів підприємства.
6. Що входить до внутрішніх джерел інвестиційних ресурсів?
7. Покажіть зовнішні позикові фінансові ресурси.
8. Проаналізуйте зовнішні залучені фінансові ресурси.
9. Які джерела інвестиційних ресурсів доступні для українських підприємств?
10. Визначте власні інвестиційні ресурси підприємства.
11. Надайте позикові інвестиційні ресурси підприємства.
12. Охарактеризуйте залучені інвестиційні ресурси підприємства.
13. Покажіть основні методи фінансування інвестицій.
14. З'ясуйте етапи формування та визначення потреби у інвестиційних ресурсах суб'єктів господарювання.
15. Проаналізуйте види проектного фінансування.
16. Яку роль відіграють агенції з питань просування інвестицій?
17. Які основні причини зниження інвестиційної активності?
18. Визначте підходи щодо втручання держави в інвестиційні процеси.
19. В чому полягають пріоритети розподілу державних та залучення недержавних інвестицій?
20. Покажіть шляхи активізації інвестування в Україні.

Тематика рефератів та контрольних робіт

1. Інвестиційні ресурси як фактор розвитку економіки.
2. Джерела формування інвестиційних ресурсів.
3. Методи фінансування інвестиційних процесів.
4. Активізація інвестиційної діяльності.
5. Проектне фінансування в державі.

Тема 6 ОСНОВИ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Завдання для індивідуальної роботи студентів і підготовки до семінарських занять

1. Обґрунтуйте потребу нашої держави у великих іноземних інвестиціях.
2. Назвіть переваги залучення іноземних інвестицій.
3. Визначте недоліки використання іноземного капіталу.
4. З'ясуйте мету залучення Україною іноземних інвестицій.
5. Охарактеризуйте найважливіші важелі сприяння залученню іноземного капіталу.
6. Покажіть методи залучення іноземного капіталу.
7. Що входить до системи податкових і митних пільг?
8. Які переваги мають іноземні інвестори при вкладенні капіталу у вільних економічних зонах?
9. Які гарантії повинна включати в себе система захисту прав іноземних інвесторів у спеціальних економічних зонах?
10. Охарактеризуйте підходи до формування системи іноземного інвестування в Україні та в інших державах.
11. Які інвестиційні процеси законодавчо не визначені в Україні?
12. За наявності яких економічних передумов можливе підвищення активності іноземних інвесторів?
13. Визначте основні цілі іноземного інвестування індустрії.
14. Які групи інвесторів найбільш активні у формуванні капіталовкладень, в які галузі, у яких формах?
15. Визначте групи галузей (виробництв), потенційно сприятливі для іноземного інвестування.
16. З'ясуйте пріоритети в інвестиційному процесі.
17. Надайте основні положення системи державного регулювання інвестиційних процесів в Україні.
18. Покажіть тенденції, що якісно характеризують розвиток іноземного інвестування в нашій державі.
19. Назвіть основні складові механізму залучення іноземного капіталу.

Тематика рефератів та контрольних робіт

1. Залучення іноземних інвестицій в Україні.
2. Методи залучення іноземного капіталу.
3. Залучення іноземних інвестицій на територіях вільних економічних зон.
4. Стратегія залучення іноземних інвестицій в державі.
5. Державне регулювання інвестиційних процесів.

Змістовий модуль 3 Фондові інструменти ринку цінних паперів

Тема 7 МЕХАНІЗМ ІНВЕСТУВАННЯ ТА ІНСТРУМЕНТИ ФОНДОВОГО РИНКУ

Завдання для індивідуальної роботи студентів і підготовки до семінарських занять

1. Назвіть визначення та види цінних паперів.
2. Детально охарактеризуйте пайові цінні папери акції.
3. Проаналізуйте цінні папери облігації.
4. Надайте інформацію щодо вексельних цінних паперів.
5. Покажіть різницю між валютними, товарними та фондовими деривативами.
6. Схематично відобразіть складові структури ринку цінних паперів.
7. Охарактеризуйте фондові біржі та їх основні операції.
8. Що відноситься до децентралізованого (позабіржового) ринку цінних паперів?
9. Яким чином працює регулююча складова інфраструктури фондового ринку?
10. Які структури належать до саморегулювальних організацій?
11. З'ясуйте основні положення функціональної складової інфраструктури ринку цінних паперів.
12. Що включає в себе інформаційна складова інфраструктури цінних паперів?
13. Охарактеризуйте роль емітентів, інвесторів та інвестиційних інструментів на ринку цінних паперів.
14. Дайте визначення та етапи формування інвестиційної політики підприємства.
15. Назовіть три основні напрямки інвестиційної політики підприємства.
16. Яким чином можна забезпечити високу ефективність інвестицій?
17. Покажіть шляхи забезпечення мінімізації фінансових ризиків об'єктів інвестування.
18. Охарактеризуйте можливості дотримання ліквідності інвестицій.
19. З'ясуйте необхідні обсяги інвестиційних ресурсів та їх джерела.
20. Проаналізуйте завдання формування інвестиційного портфеля підприємства.

Тематика рефератів та контрольних робіт

1. Фондові інструменти ринку цінних паперів.
2. Приватизація підприємств через їх акціонування.
3. Структура та учасники ринку цінних паперів.

4. Фондові біржі як відокремлений ринок цінних паперів.
5. Основні напрямки інвестиційної політики підприємств.

Тема 8 ОСНОВИ ПОРТФЕЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Завдання для індивідуальної роботи студентів і підготовки до семінарських занять

1. Надайте визначення інвестиційного портфеля та мету його формування.
2. Охарактеризуйте задачі формування інвестиційного портфеля.
3. З'ясуйте визначення деривативів та їх розподіл відповідно до виду цінностей.
4. Які особливості форвардних контрактів ви знаєте?
5. Покажіть переваги ф'ючерсних контрактів.
6. Які права засвідчує такий вид деривативів як опціон?
7. Надайте класифікацію інвестиційних портфелів згідно мети та виду інвестування.
8. Покажіть розподіл інвестиційних портфелів відповідно спеціалізації та рівня ризику.
9. Як розподіляються інвестиційні портфелі за способами управління та прибутковістю?
10. Назвіть критерії, яким має відповідати інвестиційний портфель.
11. В чому полягає різниця між портфелями доходу і зростання?
12. Надайте відмінності між агресивним, поміркованим та консервативним портфелями інвестування.
13. Назвіть переваги, недоліки і сферу застосування портфеля цінних паперів.
14. З'ясуйте принципи формування портфеля цінних паперів.
15. Визначте етапи та складові формування портфеля цінних паперів.
16. Проаналізуйте форми управління портфелем цінних паперів.
17. Охарактеризуйте довгострокові і короткострокові цінні папери.
18. Надайте типи портфелів цінних паперів по співвідношенню доходу і ризиків.
19. Що мається на увазі під терміном «спеціалізований портфель»?
20. Визначте основні принципи формування інвестиційного портфеля.

Тематика рефератів та контрольних робіт

1. Формування інвестиційного портфеля.
2. Деривативи як стандартні документи, що визначають умови придбання активів у майбутньому.
3. Забезпечення прибутковості портфеля цінних паперів.

4. Управління портфелем цінних паперів.
5. Спеціалізовані портфелі цінних паперів.

8 Методи навчання

Лекційний матеріал подається у вигляді презентацій за допомогою медіа-проектора. Під час лекцій аналізуються проблемні ситуації, організується зворотний зв'язок з аудиторією шляхом формулювання запитань у режимі діалогу. Пріоритетними методами навчання є інтерактивні, оскільки головна роль приділяється практичній обробці знань, вмінь та навичок. Серед найбільш поширених – лекції, розв'язування задач, тренінги, навчальні дискусії та рольові, ділові ігри.

Тренінги – навчання, в яких основна увага приділяється практичній роботі, коли в процесі моделювання спеціально заданих ситуацій студенти мають можливість розвивати та закріплювати необхідні знання та навички, змінювати своє ставлення до власного досвіду на використаних в роботі підходах. У тренінгах широко використовуються різноманітні методи та техніки активного навчання: ділові, рольові та імітаційні ігри, розгляд конкретних ситуацій та групові дискусії.

Метод **навчальної дискусії** полягає в проведенні учбових групових дискусій з конкретної проблеми у відносно невеликих групах студентів (від 6 до 17 осіб). Навчальна дискусія відрізняється від інших видів дискусій тим, що новітність проблематики стосується лише учасників дискусії, тобто вирішення проблеми, вже здійснене у науці, постає у навчальному процесі в даній аудиторії.

«**Ділові ігри**» – представляють собою у комплексі рольову гру з різними, як правило протилежними, інтересами її учасників та необхідністю прийняття певного рішення у процесі чи завершенні гри. Рольові ігри допомагають формувати такі важливі ключові кваліфікації студентів як комунікативні здібності, толерантність, вміння працювати у малих групах та самостійність мислення. Від викладача вимагається об'ємна попередня методична підготовка до проведення рольових ігор, уміння прогнозувати результати та робити відповідні висновки.

9 Методи контролю

Система оцінювання знань студентів включає *поточний та семестровий контроль* знань з дисципліни.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять, виконання рефератів, розрахункових робіт, індивідуальних завдань і оцінюється сумою набраних балів. Він реалізується у формі опитування, захисту практичних робіт, виступів на практичних заняттях, експрес-контролю, перевірки результатів виконання різноманітних

індивідуальних завдань, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом, та інших формах, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку у терміни, передбачені графіком навчального процесу, і оцінюється за національною шкалою та шкалою ECTS.

Оцінювання успішності студента під час семестрового контролю для диференційованих заліків здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS і вносяться в екзаменаційну відомість і залікову книжку студента.

10 Критерії оцінювання

Завдання практичних занять, які виконувались у поточному семестрі, та завдання для самостійної роботи вважаються виконаними, якщо вони вирішені вірно. За кожне виконане завдання студент отримує певну кількість балів з урахуванням максимальної кількості балів згідно наведеної нижче таблиці.

Для складання письмової компоненти модульного контролю (для денної форми навчання) існують білети та варіанти. В залежності від повноти відповіді студент отримує певну кількість балів з урахуванням максимальної кількості балів згідно наведеної таблиці. Студент, який не здає вчасно роботу, одержує оцінку нуль балів. Повторне складання студентом письмової компоненти модульного контролю не допускається.

З дисципліни студент може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, і до 40% підсумкової оцінки – на заліку (іспиті).

Умовою допуску до заліку (іспиту) є виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою.

Складання заліку (іспиту) є обов'язковим елементом підсумкового контролю знань для студентів, які претендують на оцінку «добре» або «відмінно». Якщо студент виконав всі види робіт протягом семестру та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто «задовільно»), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати залік (іспит).

У випадку, якщо студент протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані практичні роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів – 20 балів (тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які студент може отримати під час семестрового контролю, не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно – E, 60 балів»), то він не допускається до складання заліку (іспиту) під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у

порядку, передбаченому «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів ЧНТУ».

Для складання заліку (іспиту) існують білети. Білети складаються із двох питань і однієї практичної задачі. Якщо відповідь повна і зміст відповіді студента повністю відповідає сутності поставленого запитання, він може отримати від 33 до 40 балів. У тому випадку, коли студент виконує всі завдання без грубих помилок, він може отримати від 24 до 32 балів. Якщо при виконанні білету студент допускає грубі помилки і всі питання виконані менш ніж на половину, то він може отримати від 17 до 24 балів. При невиконанні хоча б одного завдання білету студент не може отримати більше 16 балів.

Повторне складання заліку (іспиту) з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.

11 Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінка ECTS	Оцінка (за національною шкалою)	Модуль 1 (бали)	Модуль 2 (бали)	Модуль 3 (бали)
A	5 (відмінно)	18-20	18-20	18-20
B	4 (добре)	14-15	14-15	14-15
C	4 (добре)	12-13	12-13	12-13
D	3 (задовільно)	9-10	9-10	9-10
E	3 (задовільно)	7-8	7-8	7-8
FX	2 (незадовільно) з допуском до іспиту	0-6	0-6	0-6

В залежності від повноти виконання поточного контролю студент отримує певну кількість балів за кожний змістовий модуль з урахуванням максимальної кількості балів згідно наведеної вище таблиці.

Поточний контроль – показники оцінки для модульного контролю

Показники	Кількість балів 1-3 модулів (по кожному)
1. Обґрунтована відповідь студента на практичних заняттях	до 7 балів
2. Активність на заняттях (детальне доповнення)	до 3 балів
3. Виконання індивідуальних завдань (реферат, розрахункова робота)	до 6 балів
4. Співпраця у процесі лекційних занять (відвідування, конспект та ін.)	до 4 балів
Всього	до 20 балів

Підсумкова семестрова оцінка

Види робіт	Кількість балів
Поточний контроль	0 - 60
Залік	0 - 40
Разом	0 - 100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75- 81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

12 Мінімальні вимоги до знань та вмінь

З тими студентами, які до проведення підсумкового семестрового контролю не встигли виконати всі обов'язкові види робіт та мають підсумкову оцінку від 35 до 59 балів (за шкалою оцінювання), проводяться додаткові індивідуальні заняття, за результатами яких визначається, наскільки глибоко засвоєний матеріал та чи необхідне повторне вивчення дисципліни.

Дисципліну можна вважати такою, що засвоєна, якщо студент:

1) знає:

- базові поняття курсу;
- методичний інструментарій інвестування;
- механізм залучення іноземних інвестицій;
- організаційно-правові основи регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності;
- принципи формування інвестиційної стратегії підприємства;
- методичні підходи до оцінки вартості підприємства;
- методичні основи аналізу інвестиційних проектів.

2) вміє:

- аналізувати інвестиційну діяльність підприємства з урахуванням сучасних тенденцій розвитку явищ і процесів;
- планувати напрямки інвестиційного розвитку підприємства;
- оцінювати інвестиційні якості і ефективність реальних інвестиційних проектів;
- формувати і оцінювати інвестиційний портфель суб'єктів господарювання.

13 Питання до заліку (екзамену) з курсу «Інвестування»

1. Сутність та форми інвестування.
2. Мета та завдання дисципліни «Інвестування».
3. Економічна сутність інвестування.
4. Роль інвестицій у розширеному відтворенні.
5. Класифікація інвестицій.
6. Фактори, що впливають на прийняття рішень про розміщення інвестицій.
7. Базові інвестиційні стратегії підприємства.
8. Класифікація інвестицій.
9. Поділ інвестицій за ступенем ризику.
10. Регулювання інвестиційної діяльності.
11. Суть та умови інвестиційної діяльності.
12. Методи, принципи та функції державного регулювання інвестиційної діяльності.
13. Об'єкти та суб'єкти інвестиційної діяльності.
14. Правові засади інвестиційної діяльності.
15. Права суб'єктів інвестиційної діяльності.
16. Інвестиційні інструменти.
17. Визначення реальної вартості інвестиційного доходу.
18. Поняття та методи оцінки інвестиційних ризиків.
19. Оцінка ліквідності інвестицій.
20. Методи оцінки ефективності реальних інвестицій.
21. Оцінка ймовірності реалізації інвестиційних проектів.
22. Види інвестиційних ризиків.
23. Сценарії розвитку проектів.
24. Ринок об'єктів інвестування.
25. Склад та інфраструктура інвестиційного ринку.
26. Учасники інвестиційного ринку та їх функції.
27. Характеристика стану інвестиційного ринку на макрорівні.
28. Оцінка інвестиційної привабливості регіонів.
29. Класифікація інвестиційних ринків.
30. Основні групи учасників інвестиційного ринку.
31. Інвестиційні ресурси.
32. Визначення потреби в інвестиційних ресурсах.
33. Джерела формування інвестиційних ресурсів.
34. Методи фінансування інвестиційних проектів.
35. Активізація використання інвестиційних ресурсів.
36. Принципи формування інвестиційних ресурсів.
37. Класифікація інвестиційних ресурсів підприємства.
38. Етапи формування інвестиційних ресурсів.
39. Основні причини зниження інвестиційної активності.

40. Іноземні інвестиції в Україні.
41. Переваги та недоліки залучення іноземного капіталу в економіку України.
42. Методи залучення іноземного капіталу.
43. Стратегія залучення іноземних інвестицій.
44. Система державного регулювання інвестиційних процесів.
45. Податкові і митні пільги для іноземних інвесторів, в т.ч. у вільних економічних зонах.
46. Основні цілі залучення іноземних інвестицій.
47. Тенденції, що характеризують іноземне інвестування в Україні.
48. Механізм інвестування та інструменти фондового ринку.
49. Основні фондові інструменти ринку цінних паперів в Україні.
50. Структура ринку цінних паперів.
51. Інвестиційна політика підприємства.
52. Види та основні характеристики цінних паперів.
53. Основи портфельного інвестування.
54. Поняття інвестиційного портфеля, мета і задачі його формування.
55. Особливості формування портфеля цінних паперів.
56. Класифікація інвестиційних портфелів.
57. Деривативи, форвардні та ф'ючерсні контракти, опціони.
58. Інвестиційні портфелі як ефективний спосіб інвестування.
59. Основні завдання портфельного інвестування.
60. Типи портфелів цінних паперів.

14 Рекомендована література

Основна

1. Господарський кодекс України. № 436–IV. 16.01.2003. //Відомості ВРУ. – 2003. – № 18-22.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2011, №13-14, № 15-16, №17.
3. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 30.05.1999 № 784 // Голос України. – 1999. – 30 липня.
4. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 07.03.2002 № 3008-III.
5. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 № 1576-XII (зі змінами і доповненнями).
6. Закон України «Про державну підтримку малого підприємництва» від 19.10.2000 р. № 2063-III.
7. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 (зі змінами і доповненнями).
8. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 23.04.1996 (зі змінами і доповненнями).
9. Закон України «Про акціонерні товариства» № 514-VI від 17.09.2008 р. // Вісник податкової служби України. – 2009. – № 31. – С. 62-93.
10. Закон України «Про фінансовий лізинг» № 1381-XV від 11.12.2003 р.
11. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності. Наказ МФУ від 28.03.13 р. № 433.
12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Наказ МФУ від 07.02.13 р. №73.
13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність». Наказ МФУ від 27.06.2013 № 628.
14. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва».
15. Бланк И.А. Управление формированием капитала. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2000. – 512 с.
16. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент. Учебный курс. - К.: Ника-Центр, 2001.
17. Кириченко О.А. Инвестування : підручник / О.А. Кириченко, С.А. Єрохін. – К.: Знання, 2009. – 573 с.
18. Ковшун Наталія Едуардівна. Аналіз та планування проектів : навч. посібник / Н. Е. Ковшун ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т водного господарства та природокористування. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 344 с.

19. Кононенко О. Аналіз фінансової звітності. Харків: Фактор, 2002. – 144 с.
20. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 312 с.
21. Михайлова Л. І. Інноваційний менеджмент : навч. посіб./ Л. І. Михайлова, С. Г. Турчіна. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 248 с.
22. Петухова О. М. Інвестування [текст] : навч. посіб. / О. М. Петухова. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 336 с.
23. Філіна Г.І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 320 с.
24. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: навч. посібник. – К.: Кондор, 2005. – 400 с.
25. Фінанси підприємств: підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2007. – 552 с.
26. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисц. / О.Терещенко, Я.Невмержицький, А.Куліш. – К.: КНЕУ, 2006. – 312 с.
27. Яковлев Ю.П. Контролінг на базі інформаційних технологій. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 318 с.
28. The Intelligent Investor: The Definitive Book on Value Investing. A Book of Practical Counsel // Benjamin Graham, 2008.

Допоміжна

1. Андрушків Б. Особливості формування державних програм розвитку інвестиційної діяльності в умовах економічних трансформацій / Б. Андрушків, О. Погайдак, Р. Шерстюк // Галицький економічний вісник. – 2012. – № 1 (34). – С. 35–38.
2. Бова Т.В. Методологічна база досліджень державного регулювання інвестиційної діяльності / Т.В. Бова // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 4. – С. 3–5.
3. Волков О., Денисенко М., Гречан Л. Економіка та організація інноваційної діяльності. – К.: ЦУЛ, 2007. – 662 с.
4. Гриньова В.М., Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Інвестування: підручник. – К.: Знання, 2008.-452 с.
5. Даниленко А.А. Світові тенденції та особливості розвитку прямих іноземних інвестицій / А.А. Даниленко // Фінанси України. – 2009. – № 4. – С. 99–108.
6. Дегтяр А.О. Підвищення ефективності інвестиційної діяльності в регіоні : метод. рек. / авт. кол.: А.О. Дігтяр, Р.Г. Соболев. – К. : НАДУ, 2010. – 40 с.
7. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування. К.: Каравелла, 2007. – 424 с.

8. Інноваційний розвиток економіки: модель, система управління, державна політика / За ред. Л. І. Федулової. – К.: Основа, 2005. – 552 с.
9. Инновационный менеджмент: справоч. пособ. / П. И. Завлин, А. К. Казанцев, Л.Э. Миндель и др. – М.: Центр исслед. и статистики науки, 1998. – 332 с.
10. Инновационный менеджмент: учеб. пособ. / под ред. В. М. Лнышина, Л. Л. Дагаева. – М.: Дело, 2003. – 527 с.
11. Костюкевич Р.М. Інвестиційний менеджмент : навч. посіб. / Р.М. Костюкевич. – Рівне : НУВГП, 2011. – 270 с.
12. Менеджмент инвестиционных рисков: учеб. пособ. / Под общ. ред. М. И. Лещенко. – М.: МГИУ, 2003. – 187 с.
13. Морозов Ю. П. и др. Инновационный менеджмент: учеб. пособ. – М.: ЮПИТИ, 2003. – 471 с.
14. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посібник / С. М. Клименко [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. заклад «Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2008. – 516 с.
15. Управління проектами : навч. посібник / [Л. О. Збаразська та ін.] ; М-во освіти і науки України. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 168 с.
16. Пересада Л. Л. Управління інвестиційним процесом. – К.: Лібра, 2002. – 472с.
17. Алексеев І. П. Вплив інвестування господарських об'єднань на рівень розвитку національної економіки / І. В. Алексеев, Л. С. Федевич // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 8. – С. 103-112.
18. Бороденко Т. М. Глобальний контекст розвитку спільного інвестування: уроки для України / Т. М. Бороденко // Економіка та держава . – 2016. – № 10[Ел.р]. – С. 83-86.
19. Веремієнко А. С. Зміни до закону України «Про акціонерні товариства» та їх вплив на сферу спільного інвестування в Україні / А. С. Веремієнко // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 23. – С. 58-61.
20. Гавриленко Т. В. Механізм інвестування процесів відтворення основних засобів на промислових підприємствах / Т. В. Гавриленко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2016. – № 10[Ел.р]. – С. 22-27.
21. Гнибіденко І. Ф. Інвестування в соціально-трудоу сфері: сучасний стан та перспективи розвитку / І. Ф. Гнибіденко // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – № 11. – С.15-19.
22. Денисенко М. П. Іноземне інвестування економіки України / М. П. Денисенко // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 7. – С. 70-77.
23. Козарезенко Л. В. Розвиток інвестиційної діяльності громадян через механізм колективного інвестування / Л. В. Козарезенко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2016. – № 3[Ел.р.]. – С. 42-50.
24. Литвиненко К. О. Мультиплікативна модель впливу інвестування на підприємницький сектор (на прикладі комерційної нерухомості) / К. О. Литвиненко // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 16. – С. 41-45.

25. Мироненко М. Ю. Проблеми та перспективи розвитку інститутів спільного інвестування в Україні / М. Ю. Мироненко, Д. Р. Шлапак // Економіка. Фінанси. Право. – 2016. – № 1. – С. 23-26.

26. Музиченко О. В. Світовий досвід імплементації принципів відповідального інвестування / О. В. Музиченко // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – № 19. – С. 28-33.

27. Орлов В. Н. Инвестирование сферы ИКТ Украины в современных условиях / В. Н. Орлов, Г. А. Отливанская // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 14. – С. 5-9.

28. Притуляк Н. М. Корпоративна нефінансова звітність як інформаційна складова соціально відповідального інвестування / Н. М. Притуляк, О. Е. Гончаренко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2018. – № 3. – С. 71-80.

29. Савченко В. Ф. Ризики венчурного інвестування як невід’ємна складова розвитку ринку / В. Ф. Савченко, Д. В. Шатирко // Проблеми і перспективи економіки та управління : наук. журнал № 3 (3), 2015 р. / гол. ред. С. М. Шкарлет. – Чернігів: ЧНТУ, 2015. – С. 235-242.

30. Савченко В. Ф. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку туристичної галузі / В. Ф. Савченко // Перспективи розвитку туристичної індустрії в Україні : регіональні аспекти : матеріали IV всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (м. Умань, 24 березня 2016 року). – С. 3-6.

31. Савченко В. Ф. Залучення іноземних інвестицій в Україну / В. Ф. Савченко, Д. В. Пустовойт // Юність науки – 2017: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства : Міжнародна науково-практична конференція, 26-27 квітня 2017 року. – Чернігів : ЧНТУ, 2017. – С. 61-63.

32. Савченко В. Ф. Інвестиції, інноваційний розвиток і конкурентоспроможність / В. Ф. Савченко, С. М. Шкарлет // Євроінтеграційний вектор України: спрямування соціально-економічного розвитку: монографія кафедри економічної теорії / за заг. ред. В. Ф. Савченка, Т. Л. Шестаковської. – Чернігів : ЧНТУ, 2017. – С. 8-25.

33. Савченко В. Ф. Стратегічні орієнтири інвестиційно-інноваційного розвитку в Україні / В. Ф. Савченко // Здобутки і проблеми євроінтеграційних зрушень в Україні на сучасному етапі : монографія кафедри економічної теорії / за заг. ред. В. Ф. Савченка, Л. М. Мекшун. – Чернігів : ЧНТУ, 2018.

15 Інформаційні ресурси

1. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: ukrstat.gov.ua

2. Національна бібліотека України ім. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: nbuv.gov.ua

3. Статистичні щорічники України за відповідний рік / за ред. О. Г. Осауленка / Державний комітет статистики України.